

¹ Nagy öreg (angol).

² Lehet, hogy a levélíró saját helyzetében nagy fordulatot várt, de az utolsó két mondat nem tekinthető másnak, mint hízelgésnek. Más forrás nem mutat arra, hogy Károlyi hazatérése olyan várakozásokat ébresztett volna a népben, mint egyes híveiben.

234. MIKES GYÖRGY KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1946. május 1.)

Igen tisztelt, kedves Elnök Úr!

A tegnapi vacsorán¹ néhány halk felszólítás ellenére sem szólaltam fel, részben mert Elnök Úr már mint humoristát előre teljesen lehengerelt, részben pedig mert ez olyan további beszédáradatot indított volna el, amelytől úgy éreztem, helyesebb, ha megkímélem Elnök Urat. Mégis kikívánczik belőlem ez a levél, és szeretnék Elnök Úrtól néhány szóban kissé személyesebben is elbúcsúzni.

A Havas Bandival felmerült kis nézeteltérésben én Elnök Úrral tartok, és bevallom, hogy legalábbis visszatekintve, az emigrációnak minden percét élveztem, bombákkal, szárnyas bombákkal és magyar politikai vitákkal együtt. És ahogy a kis Havas Gábor – akit Elnök Úr tegnap a társaság díszszónokául jelölt ki – egész életében elmondhatja majd: „Én voltam az a kisfiú, aki Károlyi Mihállyal repültem haza, amikor ő 27 év után hazatért Magyarországra” – ugyanúgy számomra is felejthetetlen élmény marad, hogy Elnök Urat ilyen közlőrl és ilyen jól ismertem. Elnök Úrról, a politikusról, államférfiről és történelmi figuráról most sokat fognak beszélni – valószínűleg jóval többet, mint Elnök Úr maga szeretné –, és ezért talán nem veszi rossz néven, ha megjegyzem: én leginkább és a legélénkebben a tegnap esti Elnök Úrra fogok visszaemlékezni, amikor már nem lesz londoni lakos – arra a kedves, derűs, ellenállhatatlan emberi humorra és bölcsességre, amellyel nemcsak a világ nagy dolgait szemléli (mert ez még könnyebb), de a saját élete legnagyobb eseményeit is. Mindig meghatott, hogy Elnök Úr a földkérdésről vagy a magyar és a nemzetközi politika kérdéseiről olyan személyes indulattal, szenvedélyes őszinteséggel tudott beszélni, mint a legintimebb magánügyéről²; talán még jobban meghat, hogy a legintimebb magánügyéről² (ami mellékesen egy egész nemzet magánügye is) ilyen humoros szemhunyorítással beszél, mintha egy III. Napóleon korabeli történelmi anekdotát mondana el. És bocsássa meg, Elnök Úr, de személyes emlékeim közül is egyik legkedvesebb az lesz, hogy bár a Magyar Tanács sok tagjától akart Elnök Úr időnként megszabadulni, de én voltam az egyetlen, akit személyesen akart kilökní, mert megkérdézése nélkül leadtam³ egyszer egy üzenetét.

De nem folytatom. Ennek a levélnek csak az a célja, hogy Elnök Úr érezze, milyen szeretettel és mennyi jókívánsággal búcsúzom Öntől, és hogy milyen kimondhatatlanul boldog vagyok, hogy végre megértük ezt a Magyarországot, amely minden vidékiessége, nehézsége, gyermekbetegsége és szépséghibája ellenére is úgy várja Károlyi Mihályt, ahogy várja. Ha minden jól megy, júliusban hazautazom, és ha megengedi, felkeresem az Elnök Urat a legfrissebb londoni hírekkel.

Az Elnöknének is a legjobbakat kívánom és kezét csókolom.

Igaz, őszinte híve:

¹ A hazatérő Károlyi Mihály tiszteletére londoni hívei által 1946. április 30-án rendezett vacsoráról van szó.

² A „magánügy” feltehetőleg Károlyi mellőzése az elnökválasztáson.

³ A BBC-ben.